

Dyplomacja miejska jako narzędzie do ożywienia międzynarodowej współpracy wielostronnej

XXI wiek to wiek licznych i poważnych globalnych wyzwań, takich jak zmiana klimatu, migracja i pandemie (np. COVID-19). Te problemy wymagają międzynarodowej współpracy. W tym samym czasie można jednak zaobserwować kryzys współpracy wielostronnej i wzrost nacjonalizmu, czego przykładem jest dojście do władzy przywódców takich jak D. Trump, J. Bolsonaro i R. Duterte. Brexit oraz wzrost ruchów skrajnie prawicowych dodatkowo negatywnie wpływają na globalną współpracę. W tym kontekście na znaczeniu zyskują miasta, które wywierają coraz większy wpływ na stosunki międzynarodowe (SM) – porównywalny do włoskich miast-państw z epoki renesansu. Wobec trudności, które napotykają państwa w radzeniu sobie z globalnymi problemami, takimi jak zmiana klimatu czy pandemia COVID-19, miasta mogą stanowić alternatywę dzięki swojej dużej elastyczności, asertywności i zdolności do współpracy. Państwa, choć dominują na międzynarodowej arenie, często napotykają trudności w uzyskaniu kompromisu. Z kolei miasta wyróżniają się w radzeniu sobie z problemami globalnymi, takimi jak zmiana klimatu, wykorzystując np. współpracę bilateralną czy w ramach sieci miast.

Biorąc to wszystko pod uwagę problem badawczy tego projektu został określony w formie pytania: Jakimi narzędziami dysponują miasta, aby ożywić międzynarodową współpracę wielostronną? Celem badawczym projektu jest zidentyfikowanie narzędzi przyczyniających się do wzrostu wpływu miast w międzynarodowej współpracy wielostronnej oraz stworzenie modeli takiego udziału. Autorzy sformułowali następujące hipotezy wraz z odpowiadającymi im pytaniami badawczymi, których odpowiedzi są niezbędne do zweryfikowania hipotez:

1. W miarę jak stan wielostronnej współpracy międzyrządowa ulega pogorszeniu, miasta stanowią alternatywę dla ożywienia międzynarodowej współpracy wielostronnej. Pytania: W jakich dziedzinach współpracy wielostronnej między miastami dyplomacja miast jest bardziej efektywna niż dyplomacja międzyrządowa? Czy miasta lepiej sobie radzą niż państwa w rozwiązywaniu globalnych problemów (takich jak np. zmiany klimatu i zrównoważony rozwój, kryzys migracyjny oraz pandemie chorób)?
2. Biorąc pod uwagę rosnącą rolę miast w SM i wielopoziomowym zarządzaniu można zauważyć, że w ostatnim czasie miasta zauważalnie rozwinęły swoje możliwości w zakresie wywierania wpływu na arenie międzynarodowej. Pytanie – W jaki sposób miasta rozwijają swoje zdolności instytucjonalne, w zakresie zasobów ludzkich, finansowych, planistycznych i organizacyjnych, aby wywierać większy wpływ na arenie międzynarodowej?

Aby ocenić poziom wpływu dyplomacji miast na współpracę wielopoziomową, działalność badawcza będzie poświęcona stworzeniu i sprawdzeniu **Wskaźnika Międzynarodowej Współpracy Jednostek Samorządowych**, który będzie oparty na 4 elementach: (1) Planowanie Współpracy, (2) Zasoby Ludzkie, (3) Zasoby Finansowe i (4) Zasoby Organizacyjne. Wskaźnik pozwoli na obiektywną ocenę poziomu zaangażowania miast we współpracę międzynarodową i pomoże w identyfikacji obszarów wymagających poprawy. Aby zweryfikować hipotezy, konieczne jest zbadanie wybranych miast (Londyn, Nowy Jork, Paryż, Berlin, Warszawa, Praga, Oslo, Sztokholm, Kair, Gwangju, Melbourne, Porto Allegre) oraz międzynarodowych sieci miast (International Cities of Refuge Network, WHO Healthy Cities Network, C40 Cities) poprzez pryzmat ich międzynarodowych działań na różnych poziomach. Na pierwszym poziomie zbadana zostanie ewolucja dyplomacji miejskiej, która pokaże postęp i rozwój tej działalności miast w historii SM. Drugi poziom skupi się na współczesnych narzędziach dyplomacji miejskiej, tj. miastach partnerskich (dyplomacja dwustronna) i sieciach miast (dyplomacja wielostronna). Trzeci etap będzie poświęcony badaniu reprezentacji miast w organizacjach międzynarodowych, zaś czwarty na działalności miast w zakresie zapobieganiu zmianom klimatu, kryzysom migracyjnym i pandemiom. W każdym z tych poziomów autorzy skoncentrują się na w/w trzech obszarach tematycznych – zmianach klimatu, kryzysie migracyjnym i pandemii COVID-19.

Podstawowym kryterium wyboru metod badawczych jest konieczność zweryfikowania przyjętych hipotez badawczych i tym samym osiągnięcie założonego celu badawczego. Konieczne jest również uwzględnienie interdyscyplinarnego charakteru badanych zagadnień. Metody badawcze odzwierciedlają jakościowy charakter badań i obejmują analizę porównawczą, wywiady, obserwację nieuczestniczącą, analizę formalno-prawną oraz krytyczną analizę odpowiedniej literatury.